

(02) 33 00 00

MORGENBLADET

Redaktør Hans Geelmuyden
Kulturansv. Håkon Harket
Utenriksansv. Sven Gj. Gjeruldsen
Innenriksansv. Geir Salvesen
Næringslivsansv. Jon E. Madsen
Layoutansv. Pehr-Olav Skogseth
Vaktsjef Øystein Ruud
Vaktsjef Georg Mathisen

Red.: Rosenkrantzgt. 20, Oslo
P.B. 1864 Vika, 0124 Oslo 1
Abonnement/annonse/distrib.:
Holmestrandv. 92,
3036 Drammen. (03) 81 26 70
Annonsejef Eric Fevang
Tekn. Prod.: Network a.s
Abonnement 1/1 år: Kr. 690,-

GOD DAG?

- Lucy Smith
- Nyutnevnt professor
- Norges første kvinnelige professor i jus

Ja - jeg synes da det. Du er en av fem «særlig kvalifiserte kvinner» ved Universitetet i Oslo som har fått omgjort sine stillinger, gratulerer med professoratet!

Glemt?

En gråkald novemberdag i 1941 ble seks norske arbeidere skutt av en tysk eksekusjonspelotang på Oscarsborg festning i Drøbaksundet.

Henrettelsen fant sted ved sytinden om morgenen. Nattemørket hang ennå igjen.

De seks var helt anonyme arbeidsfolk. Vi kjenner navnene og vi vet at de kom fra forskjellige kanter av landet. De hadde et hovedtrekk felles. De var alle forrådt av nordmenn og overlevert til tyskerne.

Et annet trekk: De hadde hatt sjansen til å kvitte seg med sine forrædere. Men, de orket ikke å drepe landsmenn. Derfor gav de seg i forræderens makt. Så ble deres skjebne tyske kuler i grålysningen ute i Oslofjorden.

Ingen av de myrdede hadde særlig gods eller gull. De hadde ingen jord de eide. De hadde vært tvunget til å søke lønnsarbeide i kullgruvene på Svalbard. Deres familier skulle jo ha mat i munnen. På en måte tilhørte de en gruppe som i etterkrigstiden har vært kalt tyskerarbeidere og som har vært tilsvaren-

de foraktet. På Svalbard ble kullproduksjonen holdt igang til stor lettelse for Hitlermaktens forsynings situasjon. Ingen kalte firmaet som drev produksjonen for tyskerprofitor.

Der står ingen heltestøtte hverken ved Drøbaksundet eller annet sted av Svalbard-arbeiderne.

Er de glemt?

Nei, ikke helt. Hver gang man hører nazister klynke over at de fikk noen års fengsel for å ha deltatt og støttet overgrep mot landsmenn vil iallfall noen huske de seks i Drøbaksundet.

Hver gang man leser at «Magne Skodvin og hans historielever «ikke» har maktet å distansere seg fra rettsoppgjøret osv.» vil de seks fra festningen slå ned i hukommelsen - sammen med så meget annet. Deportasjon av lærerne, av studentene, slaveleirene og jødeutryddelsen.

Når yngre historikere hevder at formålet med historie er å oppnå distanse til sitt stoff, spør man seg selv: Hva skal distansen gi? Den «balanserte» fremstilling hvor de mange og de seks, forsvinner i teorier?

«De landssvikdømte etter krigen vil måtte få sin oppreisning» sier en tidligere stortingsmann. Quisling

fremstilles i radioprogram som en slags sinket nasjonalromantiker. Riktignok var han en forvirret sjel. Men, det eneste som gjør ham verd omtale er hans høyforræderi og hans stormannsgalskap.

Jeg hører spurt: Kan man straffes for å drive politikk? Var ikke NS et politisk parti? Poenget er at dette parti, denne gruppe, i handling støttet en overfallsnasjon gjennomsyret av diktatur, nedtramping av andre folk og likvidering av motstandere av ensrettingen. Selve kjernen i demokratiet og vår nasjonale eksistens skulle knuses. Skulle vår rettsorden stille seg likegyldig til dette?

Rettsoppgjøret lå i hendene på jurister. De hadde ingen distanse til sitt materiale, antydes det. Derfor ble oppgjøret «grotesk urettferdig», sies det med store bokstaver.

Ja, noen ble utvilsomt dømt for mildt i forhold til andre. Forsningstanken fikk sin plass. Skulle straffnivået vært lagt på nazinivå? Er dette det man mener med rettferdig? Isåfall kan de seks døde tjene som norm. De hadde bare forsøkt å navigere seg til England. De kom aldri i fronttjeneste.

Alf Nordhus

